

**Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
w Warszawie**

**Skuteczne wdrażanie nowych regulacji
prawa oraz przeciwdziałanie zjawiskom
patologicznym przez
organy kontroli**

Warszawa – Ożarów Mazowiecki, 27 czerwiec 2011r.

Podstawy prawne kontroli IOŚ w zakresie gospodarki odpadami

- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014,
- Ustawy szczegółowe o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, pojazdach wycofanych z eksploatacji, bateriach i akumulatorach, odpadach z przemysłu wydobywczego,
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2002r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Ustawa z dnia 20.07.1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

□ Najważniejsze zadania Inspekcji Ochrony Środowiska:

- ✓ kontrola przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska,
- ✓ badania i pomiary stanu środowiska,
- ✓ zapobieganie wystąpieniu awarii przemysłowych,
- ✓ informowanie społeczeństwa o stanie środowiska i jego ochronie.

□ Najważniejsze uprawnienia Inspekcji Ochrony Środowiska:

- ✓ prawo wstępu na teren nieruchomości, gdzie jest prowadzona działalność gospodarcza, z możliwością pobierania próbek i wykonywania niezbędnych badań i pomiarów,
- ✓ wydawanie zarządzeń pokontrolnych,
- ✓ wydawanie decyzji administracyjnych, w tym wstrzymujących działalność lub oddanie do użytkowania, wymierzających karę pieniężną,
- ✓ nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- **KARZE GRZYWNY w drodze mandatu karnego może podlegać ten, kto:**
 - ✓ **przekazuje do odzysku lub unieszkodliwienia niesegregowane odpady komunalne, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych lub komunalne osady ściekowe poza obszar województwa, na którym zostały wytworzone,**
 - ✓ **poddaje na terenie województwa odzyskowi lub unieszkodliwianiu niesegregowane odpady komunalne, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych lub komunalne osady ściekowe wytworzone poza jego obszarem,**
 - ✓ **zarządzając składowiskiem odpadów nie dopełnia ciężących na nim obowiązków określonych w ustawie, w tym m. in. właściwego utrzymania i eksploatacji składowiska, monitorowania składowiska, przesyłania wyników do WIOŚ, powiadamiania WIOŚ o stwierdzonych zmianach obserwowanych parametrów wskazujących na możliwość wystąpienia zagrożeń dla środowiska.**

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- ❑ **OPŁATY SANKCYJNE nakłada wojewódzki inspektor ochrony środowiska w drodze decyzji na gminną jednostkę organizacyjną lub na przedsiębiorcę, odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości:**
 - ✓ za naruszenie obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania od 40 000 zł do 200 000 zł,
 - ✓ za naruszenie obowiązku zorganizowania systemu selektywnego zbierania odpadów od 10 000 zł do 40 000 zł,
 - ✓ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie rozpoczął ocenę realizacji obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – rozesłano ankiety do wszystkich gmin, umieszczono komunikat na stronie www.wios.warszawa.pl. Ocenę przedsiębiorców, odbierających na terenie gminy odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, gminy powinny wysłać do WIOŚ do 30 czerwca 2011 r. W terminie do 31 sierpnia br. zostaną przeprowadzone kontrole w 12 wybranych gminach województwa (stan na dzień 31.12.2010).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- ❑ **KARY PIENIĘŻNE wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska w drodze decyzji między innymi na posiadaczy odpadów lub transportujących odpady za:**
 - ✓ wytwarzanie odpadów odpowiednio bez wymaganych decyzji, złożenia informacji, zgłoszenia do rejestru – w wysokości 5 000 zł,
 - ✓ pozbywanie się odpadów wbrew przepisom, przekazywanie odpadów podmiotom nie posiadającym wymaganych zezwoleń, mieszanie odpadów, prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania bez wymaganego zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków, zbieranie odpadów wbrew obowiązującym zakazom - w wysokości 10 000 zł,
- ❑ **KARY PIENIĘŻNE wymierza także marszałek województwa za:**
 - ✓ zamykanie składowiska bez wymaganej zgody-w wysokości 5000 zł,
 - ✓ przyjmowanie odpadów pomimo decyzji o zamknięciu składowiska – w wysokości 20 000 zł.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ Zadania związane z racjonalnym gospodarowaniem odpadami komunalnymi realizuje gmina według przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o odpadach.
- ❑ *Ustawa z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw :*
 - ✓ w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska w art.2 w ust. 1 dodaje się pkt 1a „Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”,
 - ✓ wprowadza katalog administracyjnych kar pieniężnych, które w drodze decyzji, nakłada wojewódzki inspektor ochrony środowiska; katalog kar dotyczy gmin, gminnych jednostek organizacyjnych, prowadzących instalacje wpisane do WPGO.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ **Ustawa z dnia 13 maja 2011 r. określa:**
- ✓ **Organy uprawnione do kontroli:**
 - marszałek województwa (art. 379 i 380 Poś),
 - wójt, burmistrz, prezydent miasta (art. 379 i 380 Poś),
 - wojewódzki inspektor ochrony środowiska.
- ✓ **Podmioty podlegające kontroli/nadzorowi:**
 - wójt, burmistrz, prezydent miasta,
 - gminna jednostka organizacyjna odbierająca odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - podmiot prowadzący instalację regionalną wskazaną w WPGO.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ **Naruszenia obowiązków przez gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, podlegające kontroli WIOŚ i powodujące nałożenie administracyjnej kary pieniężnej:**
 - ✓ **przekazywanie po terminie wymaganych ustawą rocznych sprawozdań z realizacji zadań gospodarowania odpadami do marszałka województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska (100 zł za każdy dzień opóźnienia),**
 - ✓ **nie wykonanie obowiązku ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (iloczyn stawki opłaty i brakującej masy odpadów),**
 - ✓ **nie wykonywanie obowiązku osiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (iloczyn stawki opłaty i brakującej masy odpadów),**
 - ✓ **nie zorganizowanie przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (od 10 000 zł do 50 000 zł).**

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ **Naruszenia obowiązków przez gminne jednostki organizacyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, podlegające kontroli WIOŚ i powodujące nałożenie administracyjnej kary pieniężnej:**
 - ✓ odbieranie odpadów komunalnych, mimo zakazu wykonywania działalności, wydanego przez WIOŚ (5 000 zł za pierwszy miesiąc oraz 10 000 zł za każdy kolejny miesiąc),
 - ✓ mieszanie odpadów zebranych selektywnie ze zmieszanymi odpadami komunalnymi (od 10 000 zł do 50 000 zł),
 - ✓ nie przekazywanie odpadów komunalnych do regionalnej instalacji wskazanej w WPGO (od 500 zł do 2 000 zł za pierwszy ujawniony przypadek),
 - ✓ przekazywanie nierzetelnych sprawozdań (od 500 zł do 5 000 zł),
 - ✓ przekazywanie sprawozdań po terminie (100 zł za każdy dzień opóźnienia),
 - ✓ nie osiągnięcie: -wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami; -ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (iloczyn stawki opłaty i brakującej masy odpadów).

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ **Naruszenia obowiązków przez prowadzących instalację wskazaną w uchwale w sprawie wykonania WPGO w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, podlegające kontroli WIOŚ i powodujące nałożenie administracyjnej kary pieniężnej:**
 - ✓ **odbieranie: - zmieszanych odpadów komunalnych, - odpadów zielonych, - pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, pochodzących spoza regionu wyznaczonego w WPGO (500 zł za każdą tonę odebranych odpadów),**
 - ✓ **nie zawarcie umowy na zagospodarowanie:- zmieszanych odpadów komunalnych,- odpadów zielonych,- pozostałości z sortowania odpadów komunalnych z podmiotem odbierającym odpady komunalne na obszarze regionu wyznaczonego w WPGO (10000 zł),**
 - ✓ **nie odbieranie odpadów komunalnych przekazywanych do tej instalacji, wskazanej w WPGO jako instalacja zastępcza (10 000 zł).**

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ **Naruszenia obowiązków przez przedsiębiorców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, podlegające kontroli gminy i karze pieniężnej, którą nakłada wójt, burmistrz, prezydent miasta:**
 - ✓ odbieranie odpadów komunalnych bez wymaganego wpisu do rejestru działalności regulowanej (5 000 zł za pierwszy miesiąc oraz 10 000 zł za każdy kolejny miesiąc),
 - ✓ mieszanie odpadów zebranych selektywnie ze zmieszanymi odpadami komunalnymi (od 10 000 zł do 50 000 zł),
 - ✓ nie przekazywanie odpadów komunalnych do instalacji wskazanej w WPGO (od 500 zł do 2 000 zł za pierwszy ujawniony przypadek),
 - ✓ przekazywanie nierzetelnych sprawozdań (od 500 zł do 5 000 zł),
 - ✓ przekazywanie sprawozdań po terminie (100 zł za każdy dzień opóźnienia),
 - ✓ nie osiągnięcie: -wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami; -ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (iloczyn stawki opłaty i brakującej masy odpadów).

Terminy dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi

Ważne terminy:

- ✓ ustawa, z pewnymi wyjątkami, wchodzi w życie 1 stycznia 2012 r.,
 - ✓ zaktualizowany WPGO sejmik jest obowiązany uchwalić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy,
 - ✓ rady gmin są obowiązane dostosować regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie do WPGO w terminie 6 miesięcy od uchwalenia tego planu,
 - ✓ rady gmin są obowiązane podjąć w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, uchwały:
 - określające stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłat,
 - wzór deklaracji o wysokości opłaty,
 - szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
- Uchwały powinny wejść w życie do 18 miesięcy od 1 stycznia 2012 r.**

Obowiązki dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi

- Gminy udostępniają na stronie internetowej urzędu informacje o:**
- ✓ **podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,**
- ✓ **miejscach zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,**
- ✓ **osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenia masy składowanych odpadów ulegających biodegradacji,**
- ✓ **punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych,**
- ✓ **zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych.**

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

Zasady nadzoru nad gospodarką odpadami:

- ✓ **Kowalski jako osoba fizyczna, nie prowadząca działalności gospodarczej – kontrole pracownika urzędu upoważnionego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art. 379 i 380 Poś; kontrole Straży Miejskiej);**
- ✓ **Przedsiębiorca, odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości:**
 - kontrole pracownika urzędu, upoważnionego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art. 379 i 380 Poś),
- ✓ **Gminna jednostka organizacyjna odbierająca odpady komunalne od właścicieli nieruchomości:**
 - kontrole Inspekcji Ochrony Środowiska;
- ✓ **Prowadzący regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych:**
 - kontrole marszałka województwa w zakresie określonym ustawą.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- ❑ Sejm 13 maja 2011 r. uchwalił ustawę o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (*poprawki Senatu*).
- ❑ Niektóre nowe regulacje:
 - ✓ gminy z mocy ustawy będą zobowiązane do zorganizowania odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy,
 - ✓ odbieranie odpadów komunalnych od pozostałych wytwórców (handel, usługi itp.) może się odbywać na podstawie uchwały rady gminy,
 - ✓ właściciele nieruchomości będą mieli obowiązek ponoszenia na rzecz gminy opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - ✓ wybór przedsiębiorcy, który będzie odbierał odpady od właścicieli nieruchomości, będzie następował w drodze przetargu, ogłoszonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

Niektóre nowe regulacje:

- ✓ wójt, burmistrz, prezydent miasta sprawuje kontrolę przestrzegania przepisów ustawy,
- ✓ wójt, burmistrz, prezydent miasta nakłada w drodze decyzji, karę pieniężną na przedsiębiorcę, odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, za uchybienia określone w ustawie.
- ✓ wojewódzki inspektor ochrony środowiska kontroluje gminy, gminne jednostki organizacyjne oraz prowadzących instalacje – w zakresie realizacji ustawy,
- ✓ wojewódzki inspektor ochrony środowiska nakłada w drodze decyzji, karę pieniężną na gminy, gminne jednostki organizacyjne odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących instalacje - za niewykonywanie obowiązków, określonych w ustawie.

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- Niektóre nowe regulacje w ustawie z 27.04.2001r. o odpadach:**
- ✓ **region gospodarki odpadami komunalnymi – określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami (WPGO) obszar, liczący co najmniej 150 000 mieszkańców (regionem może być gmina powyżej 500 000 mieszkańców),**
- ✓ **regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych – zakład zdolny obsłużyć co najmniej 120 000 mieszkańców, zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub**
 - a) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów zmieszanych,**
 - b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych,**
 - c) składowanie odpadów powstających w procesach przetwarzania o pojemności pozwalającej na ich przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat.**

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- Hierarchia sposobów postępowania z odpadami:**
 - ✓ zapobieganie powstawaniu,
 - ✓ przygotowanie do ponownego użycia,
 - ✓ recykling i inne procesy odzysku,
 - ✓ unieszkodliwianie.
- Odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstawania.
- Zakazuje się zbierania oraz przetwarzania, poza regionem gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone:**
 - ✓ zmieszanych odpadów komunalnych,
 - ✓ odpadów zielonych,
 - ✓ pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania.
- Zakazuje się przywozu na obszar regionu wymienionych wyżej odpadów, wytworzonych poza obszarem tego regionu.**

Przepisy dotyczące odpadów komunalnych

- Kto, wbrew przepisowi, przetwarza, poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone:
 - ✓ zmieszane odpady komunalne,
 - ✓ pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania,
 - ✓ odpady zielone- podlega karze aresztu albo grzywny.
- Kto, wbrew przepisowi, przywozi na obszar regionu gospodarki odpadami komunalnymi wymienione wyżej odpady, wytworzone poza obszarem tego regionu
 - podlega karze aresztu albo grzywny.
- Ustawa z 13.05.2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje dla gminnych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców odbierających odpady komunalne oraz dla przedsiębiorców prowadzących instalacje, obok grzywnien w drodze mandatu karnego, cały szereg administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie zasad regionalizacji gospodarki odpadami.*

Krajowy plan gospodarki odpadami 2014

- Planowane działania IOŚ:**
- Przeprowadzenie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne, do wszystkich wymogów dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów – *ocena realizacji przez RP zobowiązań zawartych w Traktacie Akcesyjnym: do 1 stycznia 2012r. dostosowanie gminnych składowisk odpadów komunalnych do wszystkich wymogów dyrektywy.***
- Przeprowadzenie kontroli sprawdzających przedsiębiorców - ocena realizacji zadania „*Zaprzestanie użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB, dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB*” (krajowy cykl kontrolny GIOŚ).**
- Przeprowadzenie kontroli mogilników - ocena realizacji zadania „*Likwidacja magazynów i mogilników środków chemicznych ochrony roślin*”.**

Składowiska komunalne w Regionalnych Obszarach Gospodarki Odpadami w wojewodztwie mazowieckim

stan na 31.12.2010 r.

Krajowy plan gospodarki odpadami 2014

- Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych - ocena realizacji zadania „*Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych*”.**
- Prowadzenie kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zakładów przetwarzania baterii i akumulatorów.**
- Prowadzenie kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, określonych w ustawie z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.**
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.**
- Prowadzenie kontroli w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

www.wios.warszawa.pl
warszawa@wios.warszawa.pl

